

Programación de Fagot

Índice

1. Introducción	5
1.1. Marco Legal.....	5
1.2. Características do centro	6
1.3. Características do alumnado	7
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais.....	9
2.1. Grao elemental	9
2.2. Grao Profesional.....	10
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais.....	11
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de fagot....	13
4.1. Grao elemental da materia de fagot.....	13
4.2. Grao profesional da materia de fagot.....	13
5. Metodoloxía	14
5.1. Principios metodolóxicos	14
5.2. Métodos didácticos	15
6. Atención á diversidade.....	16
7. Temas transversais.....	17
7.1. Educación en valores.....	17
7.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)	18
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	19
8.1. Actos institucionais	19
8.2. Cursos e clases maxistras	19
8.3. Audicións	20
8.4. Outros 20	
9. Secuenciación por cursos	21
9.1. Curso: 1º de grao elemental	21
9.1.1. Obxectivos 21	
9.1.2. Contidos 21	
9.1.3. Avaliación 22	
9.1.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	25
9.1.5. Medidas de recuperación	25
9.1.6. Recursos didácticos	27
9.2. Curso: 2º de grao elemental	29
9.2.1. Obxectivos 29	
9.2.2. Contidos 29	
9.2.3. Avaliación 30	
9.2.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	32

9.2.5.	Medidas de recuperación	33
9.2.6.	Recursos didácticos	34
9.3.	Curso: 3º de grao elemental	36
9.3.1.	Obxectivos 36	
9.3.2.	Contidos 36	
9.3.3.	Avaliación 37	
9.3.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	40
9.3.5.	Medidas de recuperación	40
9.3.6.	Recursos didácticos	42
9.4.	Curso: 4º de grao elemental	43
9.4.1.	Obxectivos 43	
9.4.2.	Contidos 43	
9.4.3.	Avaliación 44	
9.4.4.	Medidas de recuperación	46
9.4.5.	Recursos didácticos	48
9.5.	Curso: 1º de grao profesional	49
9.5.1.	Obxectivos 49	
9.5.2.	Contidos 49	
9.5.3.	Avaliación 50	
9.5.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	53
9.5.5.	Medidas de recuperación	53
9.5.6.	Recursos didácticos	55
9.6.	Curso: 2º de grao profesional	56
9.6.1.	Obxectivos 56	
9.6.2.	Contidos 56	
9.6.3.	Avaliación 57	
9.6.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	60
9.6.5.	Medidas de recuperación	60
9.6.6.	Recursos didácticos	62
9.7.	Curso: 3º de grao profesional	63
9.7.1.	Obxectivos 63	
9.7.2.	Contidos 63	
9.7.3.	Avaliación 64	
9.7.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	67
9.7.5.	Medidas de recuperación	67
9.7.6.	Recursos didácticos	69
9.8.	Curso: 4º de grao profesional	71
9.8.1.	Obxectivos 71	
9.8.2.	Contidos 71	
9.8.3.	Avaliación 72	
9.8.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	75
9.8.5.	Medidas de recuperación	75
9.8.6.	Recursos didácticos	77
9.9.	Curso: 5º de grao profesional	78
9.9.1.	Obxectivos 78	
9.9.2.	Contidos 78	

9.9.3.	Avaliación	79
9.9.4.	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	82
9.9.5.	Medidas de recuperación	82
9.9.6.	Recursos didácticos	84
9.10.	Curso: 6º de grao profesional	86
9.10.1.	Obxectivos	86
9.10.2.	Contidos	86
9.10.3.	Avaliación	87
9.10.4.	Medidas de recuperación	90
9.10.5.	Recursos didácticos	92
10.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	93
11.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	94
12.	ANEXOS	95
12.1.	Probas de acceso 1º de grao profesional.....	95
12.2.	Probas de acceso a outros cursos.....	95
12.3.	Premios Fin de Grao.....	95
12.3.1.	Contidos da proba	95
12.3.2.	Criterios de avaliación	95
12.3.3.	Criterios de cualificación.....	96
12.4.	Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais.....	96

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Fagot está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos catro cursos do grao elemental e dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de vento madeira de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1. Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de

danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2. Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoa, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia dun grande número de

bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3. Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilita a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo

Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1. Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

- a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmónicamente ao conxunto.
- g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2. Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exigencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- k) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- l) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- m) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmus **Vigo**
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de fagot

4.1. Grao elemental da materia de fagot

No Anexo II do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, establécense os obxectivos, contidos e criterios de avaliación sobre os que se basa a presente programación.

4.2. Grao profesional da materia de fagot

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza do fagot, ao ter unha maior carga de traballo individual, as técnicas de ensinanza serán individuais e activas, e o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o profesor en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nas metas ou proxectos establecidos, desde a preparación de obras e estudos ata un programa de concerto.

Para dar reposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte.

5.1. Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de fagot require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios colectivos, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentaranse en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- Interdisciplinabilidade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2. Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de percusión teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Coa aplicación das TIC na aula, preténdese:

- Usar aplicacións con fin pedagóxico como metrónomo, afinador, etc.
- Establecer unha comunicación moito mais activa entre alumno/a-profesor/a ou pai/nai-profesor/a, a través do correo electrónico e/ou outras plataformas.
- Acceder a un sinfín de información sobre músicos, profesores/as, gravacións, compositores, etc. e que o alumnado sexa quen de atopar esa información, cun desenvolvemento áxil nas redes.
- Coñecer novas aplicacións informáticas relacionadas coa edición da escritura musical, a gravación e a mestura e edición de audio.

O Centro facilita a accesibilidade a internet e difunde, a través de redes sociais como youtube e soundcloud, as súas actividades como audicións de alumnado, concertos e cursos.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado de Percusión terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento de Percusión, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1. Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do Departamento de Vento Madeira serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2. Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que o Departamento de Vento Madeira teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e será incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3. Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, cada departamento organizará audicións de alumnos que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para as diferentes audicións que se queiran organizar ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adjudicar datas, espazos e horarios definitivos.

O Departamento de vento madeira organizará como mínimo tres audicións, que poderán ser tanto de aula como no auditorio do centro, ao longo do curso nas que o alumnado deberá participar como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o seu profesor lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

Para a participación nas audicións o alumnado deberá preparar o repertorio en profundidade e, no caso de precisar acompañamento de piano, facer un mínimo de tres ensaios ca pianista con anterioridade. A profesora seleccionará unha fracción do repertorio para ser presentado na audición.

8.4. Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, como son os "Premios Honoríficos David Russell", ou os concertos pedagóxicos para colexios, entre outros, nos que o Departamento de vento madeira podería propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de fagot dos graos elemental e profesional por cursos.

9.1. Curso: 1º de grao elemental

9.1.1. Obxectivos

- Coñecer o montaxe e coidado básico do instrumento.
- Coñecer e adquirir a posición corporal ergonómica necesaria para una correcta interpretación co fagot.
- Desenvolver a funcionalidade dos músculos que forman a embocadura e os que se empregan na respiración para a súa implementación consciente.
- Aprender a habilidade de corrixir a afinación das notas.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva que permita o control da afinación e a mellora do timbre.
- Descubrir as características e as posibilidades sonoras do instrumento.
- Desenvolver a habilidade da dixitación dentro do rexistro comprendido entre o si bemol grave e la₃, conseguindo a coordinación embocadura-man tanto en graos conxuntos como en intervalos pequenos.
- Ler e interpretar textos musicais na clave de Fa en cuarta liña, dentro do rexistro estudado no curso, aplicando as articulacións picado e ligado e as súas combinacións.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces e adaptarse ao conxunto.
- Coñecer a montaxe e a fabricación das lingüetas.
- Interpretar os exercicios e as obras programadas para cada trimestre e realizar unha audición pública cada trimestre dunha obra con acompañamento de piano.

9.1.2. Contidos

- Coñecemento e desenvolvemento das sinerxias musculares presentes na práctica do fagot (embocadura, respiración e postura).
- Práctica da embocadura, emisión e articulacións.
- Exercicios de respiración sen instrumento e con el.
- Memorización da afinación das notas.
- Desenvolvemento da flexibilidade nos exercicios propostos.

- Estudo do rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o la₃ mediante a escala cromática, escalas diatónicas ata 1 alteración e lectura de exercicios e pezas.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura á vista de fragmentos sinxelos.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Práctica de conxunto coa profesora, pianista acompañante e durante a clase colectiva.
- Estudo e interpretación de todos os estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.1.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.1.3.1. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a embocadura e respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas cromática e diatónicas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Comezar a memorizar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseos adecuados ao nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras

estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita en-
frentarse con naturalidad ante o público.

9.1.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha posición corporal ergonómica e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración conscientemente, aplicándoa á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son no rexistro estudado.
- Emitir un son de calidade e estable no rexistro estudado no curso.
- Interpretar na clase o 75% dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos (ou repertorio equivalente) cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo e articulación.
- Executar fragmentos musicais e escalas diatónicas en tonalidades de ata unha alteración, cos seus arpexios e con diferentes articulacións no rexistro comprendido entre o fa₂ e o sol₃.
- Executar a escala cromática dende o fa₂ ata o sol₃.

9.1.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audi-
cións públicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.1.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 45% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.1.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.1.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta

aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.1.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.1.5.2. Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria extraordinaria serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación

deste curso.

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.1.6. Recursos didácticos

1º trimestre:

- Leccións da 1 a 5 de "A tune a day" (Herfurth e Stuart).
- Leccións da 1 a 4 de "First book of bassoon solos" (Hilling e Bergmann).

2º trimestre:

- Leccións da 5 a 10 de "A tune a day" (Herfurth e Stuart).
- Leccións da 5 a 7 de "First book of bassoon solos" (Hilling e Bergmann).

3º trimestre

- Leccións da 10 a 15 de "A tune a day" (Herfurth e Stuart).
- Leccións da 8 a 11 de "First book of bassoon solos" (Hilling e

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

Bergmann).

9.2. Curso: 2º de grao elemental

9.2.1. Obxectivos

- Consolidar a posición corporal ergonómica necesaria para una correcta interpretación co fagot e mantela durante a práctica instrumental de maneira autónoma.
- Desenvolver a funcionalidade dos músculos que forman a embocadura e os que se empregan na respiración para a súa implementación consciente.
- Desenvolver a habilidade de corrixir a afinación das notas mediante o coñecemento das sinerxías da emisión no rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o fa₄.
- Descubrir as características e as posibilidades sonoras do instrumento.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva que permita o control da afinación e a mellora da calidade sonora.
- Desenvolver a habilidade da dixitación dentro do rexistro comprendido entre o si bemol grave e fa₄, conseguindo a coordinación embocadura-man tanto en graos conxuntos como en intervalos pequenos.
- Ler e interpretar textos musicais na clave de Fa en cuarta liña, dentro do rexistro estudado no curso, aplicando as articulacións picado e ligado e as súas combinacións.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces e adaptarse ao conxunto.
- Colocar o aramo e o fío as cañas a partir do material con forma.
- Interpretar os exercicios e as obras programadas para cada trimestre e realizar unha audición pública al final de cada trimestre dunha obra co acompañamento de piano.

9.2.2. Contidos

- Coñecemento e desenvolvemento das sinerxias musculares presentes na práctica do fagot (embocadura, respiración e postura).
- Práctica da embocadura, emisión e articulacións.
- Exercicios de respiración sen instrumento e con el.
- Memorización da afinación das notas.
- Respiración e posterior emisión do son en relación coas alturas.
- Desenvolvemento da flexibilidade nos cambios de rexistro.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

- Estudo do rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o fa₄ mediante a escala cromática, escalas diatónicas ata dúas alteracións, os seus arpejos e lectura de exercicios e pezas.
- Lectura á vista de fragmentos do nivel de dificultade dos exercicios propostos.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Práctica de conxunto coa profesora, pianista acompañante e durante a clase colectiva.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.2.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.2.3.1. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Comezar a memorizar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseos adecuados ao nivel.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.

9.2.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración conscientemente e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase o 75% dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo e articulación.
- Executar fragmentos musicais e escalas diatónicas en tonalidades de ata dúas alteracións, cos seus arpejos e con diferentes articulacións no rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o re₄.
- Executar a escala cromática dende o si bemol₁ ata o re₄.

9.2.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audiencias públicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.2.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45 %
B.- Proba técnica: primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30%
C.- Audición pública	Diario de aula	25 %

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 45% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.2.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo centro para dito proceso. Todos estes informes,

enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as calificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na calificación final do curso en Xuño.

9.2.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.2.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
------------------------------	-----------------	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%
---	---	--

9.2.5.2. Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria extraordinaria serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.2.6. Recursos didácticos

1º trimestre

- Leccións da 15 ata a 22 de “A tune a day” (Herfurth e Stuart)

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

- Leccións 24, 27 e 28 do “First book of bassoon solos” (Hilling e Bergmann)

2º trimestre

- Leccións da 23 a 28 de “A tune a day” (Herfurth e Stuart)
- Bassoon Bagatelles. R. Hanmer

3º trimestre

- Leccións da 28 a 36 de “A tune a day” (Herfurth e Stuart)
- Cinco pequenas pezas. Moderato e allegro. J. Weissenborn

9.3. Curso: 3º de grao elemental

9.3.1. Obxectivos

- Desenvolver una actividade motora que evite a rixidez do corpo durante a práctica musical, que potencie a respiración e a emisión e non interfira na dicitación.
- Desenvolver a flexibilidade nos músculos da embocadura e os que se empregan na respiración para a súa implementación consciente.
- Desenvolver a habilidade da dicitación dentro do rexistro comprendido entre o si bemol grave e la₄, conseguindo a coordinación embocadura-man tanto en graos conxuntos como en saltos.
- Practicar as diferentes necesidades da columna de aire en dinámicas contrastantes.
- Desenvolver a habilidade de corrixir a afinación das notas mediante o coñecemento das sinerxías da emisión no rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o la₄ e nos cambios dinámicos.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva que permita o control da afinación e a mellora do timbre.
- Ler e interpretar textos musicais na clave de Fa en cuarta liña, dentro do rexistro estudado no curso, aplicando as dinámicas, articulacións picado e ligado e as súas combinacións.
- Ler textos musicais sinxelos na clave de do en cuarta liña, dentro do rexistro estudado no curso que inclúan graos conxuntos ou intervalos pequenos.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces e adaptarse ao conxunto.
- Realizar a forma e o corte da punta ao finalizar a montaxe da caña.
- Interpretar os exercicios e as obras programadas para cada trimestre e realizar unha audición pública al final de cada trimestre dunha obra co acompañamento de piano.
- Desenvolver o estudio de memoria.

9.3.2. Contidos

- Movements xerais co instrumento durante a interpretación.
- Coñecemento e desenvolvemento das sinerxias musculares presentes na práctica do fagot (embocadura, respiración e postura).
- Práctica da embocadura, emisión e articulacións.

- Exercicios de respiración e emisión sen instrumento e con el.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son.
- Práctica de escalas e intervalos de ata tres alteracións e escala cromática, en diferentes articulacións e dinámicas.
- Desenvolvemento da flexibilidade na emisión en relación ao rexistro e dinámicas.
- Desenvolvemento da flexibilidade na dixitación nos saltos, nas articulacións, nos trinos, etc.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura á vista de fragmentos do nivel de dificultade dos exercicios propostos.
- Estudo da clave de do en cuarta liña.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Práctica de conxunto coa profesora, pianista acompañante e durante a clase colectiva
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.
- Estudo do rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o la₄ mediante a escala cromática, escalas diatónicas ata tres alteracións, os seus arpejos e lectura de exercicios e pezas.

9.3.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.3.3.1. Criterios de avaliación

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Conservar a calidade da base sonora en todo o ámbito estudado.
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Adquirir un equilibrio técnico na execución das escalas: control sobre o sopro e coordinación dos dedos; control básico dos músculos que integran a embocadura para emitir un son base adecuado.
- Memorizar textos musicais acordes ao nivel do alumno/a.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.

9.3.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase o 75% dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.
- Executar fragmentos musicais e escalas diatónicas en tonalidades de ata tres alteracións, cos seus arpejos e con diferentes articulacións no rexistro comprendido entre o si bemol₁ e o sol₄.
- Executar a escala cromática dende o si bemol₁ ata o sol₄.
- Aprender e tocar de memoria una das pezas programadas no curso na clase.

9.3.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións

semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.

- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións publicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.3.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 45% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.3.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.3.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.3.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.3.5.2. Probas extraordinarias

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.3.6. Recursos didácticos

1º trimestre:

- Leccións da 146 a 164 de “Fagotterie I” (Van Beekum)
- Pequena Suite de R. Boyle

2º trimestre:

- Leccións da 164 a 186 de “Fagotterie I” (Van Beekum)
- Cinco piezas fáciles de C. Henry Joubert

3º trimestre

- Leccións da 187 a 205 do “Fagotterie I” (Van Beekum)
- Arioso op.9 nº1 de J. Weissenborn. Ed Boosey & Hawkes

9.4. Curso: 4º de grao elemental

9.4.1. Obxectivos

- Utilizar una actividade motora que evite a rixidez do corpo durante a práctica musical, que potencie a respiración e a emisión e non interfira na dixitación.
- Traballar a flexibilidade nos músculos da embocadura e a dixitación para facer fronte as diferentes situacións musicais.
- Controlar as diferentes necesidades da columna de aire nas diferentes dinámicas e articulacións.
- Corrixir a afinación nos cambios dinámicos.
- Coñecer a resposta sonora do instrumento fronte a estados anímicos e accións musculares e concretas.
- Desenvolver unha sensibilidade auditiva que permita o control da afinación e a mellora do timbre.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces e adaptarse ao conxunto.
- Realizar o axuste ao tudel e iniciar a práctica do raspado da caña.
- Interpretar os exercicios e as obras programadas para cada trimestre e realizar unha audición pública al final de cada trimestre dunha obra co acompañamento de piano.

9.4.2. Contidos

- Movements xerais co instrumento durante a interpretación.
- Exercicios de flexibilidade dos músculos faciais.
- Exercicios de respiración e emisión sen instrumento e con el.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son.
- Práctica de escalas e intervalos, en diferentes articulacións e dinámicas.
- Emisión do son en relación coas dinámicas e alturas.
- Desenvolvemento da flexibilidade na dixitación nos saltos, nas articulacións, nos trinos, etc.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura á vista de fragmentos do nivel de dificultade dos exercicios propostos.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.

- Práctica de conxunto durante la clase colectiva.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.4.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.4.3.1. Criterios de avaliación

- Mostrar un control básico de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público.

9.4.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.

- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase todos os estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.

9.4.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións públicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.4.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.4.4. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.4.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Duas as obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.4.4.2. Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria extraordinaria serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Seis estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.4.5. Recursos didácticos

1º trimestre

- Leccións da 1 a 52 de “Fagotterie II” (van Beekum)
- Humoreske op.9 nº1 de J. Weissenborn. Ed Boosey & Hawkes

2º trimestre

- Leccións da 53 a 91 de “Fagotterie II” (van Beekum)
- L'après-midi d'un dinosaur e Polka de “Four Sketches” para fagot e piano (Gordon Jacob)

3º trimestre

- Leccións da 91 a 131 de “Fagotterie II” (van Beekum)
- “A peaceful piece” e “A little waltz” de “Four Sketches” para fagot e piano (Gordon Jacob)

9.5. Curso: 1º de grao profesional

9.5.1. Obxectivos

- Desenvolgar un timbre homoxéneo que cubra a totalidade do rexistro utilizado Sib1-La4.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos intervalos superiores a oitava sen prexuízo do timbre e da afinación.
- Desenvolgar a destreza técnica co fin de acadar velocidade en pasaxes de grados conxuntos.
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos
- Demostrar autonomía no montaxe das cañas e para iniciar o seu rebaixado.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución as necesidades da interpretación.
- Recoñecer as frases musicais e aplicar o desenvolvemento dinámico que lles correspondan.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de a articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en melodías sinxelas.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.5.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade e velocidade dos estudos técnicos
- Afondamento no estudo do vibrato.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o La bemol.

- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do preclasicismo.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.5.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.5.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata tres alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que interpreta. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das

mesmas.

- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.5.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos, dunha duración total de 15 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.
- Executar os exercicios de escalas (ata 3 alteracións) en corcheas con fluidez e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=50.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas.

9.5.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en

grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.

- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións publicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.5.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no

terceiro trimestre.

9.5.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarse ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.5.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.5.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.5.5.2. Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria extraordinaria serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Tres movementos (da obra programada para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.5.6. Recursos didácticos

Estudos:

- Melodious and progressive studies vol.1 (A. Hawkins)
- Bassoon studies op. 8 (J. Weissenborn)
- 66 studies (Slama)
- Bassoon Fundamentals (Georg Klustch)

Obras:

- Sonata nº1 (J.E.Galliard)
- Sonata en mi m (B. Marcello)
- Concertino (M. Haydn)
- Andante (L. Milde)
- Sonata en sol m (Merci)
- Petite Piece (Coriollis)
- Ballade des pingouins (Dubois)

9.6. Curso: 2º de grao profesional

9.6.1. Obxectivos

- Desenvolar un timbre homoxéneo que cubra a totalidade do rexistro utilizado, sib1-do5.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos intervalos superiores a oitava sen prexuízo do timbre e da afinación.
- Desenvolar a destreza técnica co fin de acadar velocidade en pasaxes de grados conxuntos e terceiras.
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos
- Demostrar autonomía no montaxe das cañas e para iniciar o seu rebaixado.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución as necesidades da interpretación.
- Recoñecer as frases musicais e aplicar o desenvolvemento dinámico que lles correspondan.
- Desenvolver a expresión musical tanto nos estudos como nas obras por medio dos recursos técnicos coñecidos: respiración, agónica, dinámica.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de a articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en melodías sinxelas con grados conxuntos e saltos.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.6.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade e velocidade dos estudos técnicos
- Afondamento no estudo do vibrato.

- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o do5.
- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do preclasicismo.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.6.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.6.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata tres alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música

que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.

- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.6.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos, dunha duración total de 15 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.
- Executar os exercicios de escalas (ata 3 alteracións) en corcheas con fluidez e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=60.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas.

9.6.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións

semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.

- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións publicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.6.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.6.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.6.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.6.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.6.5.2. Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria extraordinaria serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Tres movementos (da obra programada para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.6.6. Recursos didácticos

Estudos:

- “Melodious and progressive studies” (A. Hawkins)
- “Bassoon studies op. 8 vol 1” (J. Weissenborn)
- “Bassoon studies op. 8 vol 2” (J. Weissenborn)

Obras:

- Sonata para fagot e piano (G. Bessozzi)
- Sonata en fa menor (Telemann)
- Sonata para fagot y piano en sib M (J.Bessozzi)
- Sonata en la menor (A.vivaldi)
- Sonata in b m (Corelli)
- Danza bufona (P.Lantier)
- Romance (J. Weissenborn)
- Capricho (J. Weissenborn)
- Lyric Suite (T. Dunhill)
- Concertino (M. Haydn)

9.7. Curso: 3º de grao profesional

9.7.1. Obxectivos

- Utilizar un timbre homoxéneo na totalidade do rexistro utilizado, sib1-Do5.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos estudos e as obras sen prexuízo do timbre e da afinación.
- Desenvolver a destreza técnica co fin de acadar velocidade en pasaxes de grados conxuntos e saltos en tonalidades de ata 4 alteracións.
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos
- Demostrar autonomía tanto no montaxe como no rebaixado das cañas.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución das necesidades da interpretación.
- Aplicar o desenvolvemento dinámico que lles correspondan as frases musicais.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización.
- Enriquecer a sensibilidade musical e estética para interpretar con fidelidade as obras dos diferentes estilos e épocas.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en pasaxes propios do nivel do curso con grados conxuntos e saltos.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.7.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade en todos os rexistros.
- Desenvolvemento da velocidade e limpeza na dicitación a través de escalas diatónicas, intervalos, arpejos e estudos técnicos.

- Afondamento no estudo do vibrato.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o dos.
- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do clasicismo.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación.
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.7.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.7.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata catro alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.

- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.7.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental en todos os rexistros.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos, dunha duración total de 20 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.
- Executar os exercicios de escalas (ata 4 alteracións) en corcheas con soltura e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=70, incluíndo terceiras, e os arpejos de tónica, sétima de dominante e sétima diminuída.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas.

9.7.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audições publicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.7.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.7.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.7.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.

- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.7.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.7.5.2. Probas extraordinarias

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular

(materia pendiente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.7.6. Recursos didácticos

Estudos

- “Melodious and progressive studies vol II” (A. Hawkins)
- “Bassoon studies op. 8 vol II” (J. Weissenborn)
-

Obras

- Concerto para fagot e orquestra en Sib maior (J. W. Hertel)
- Sonata en do M (B. Marcello)
- Sonata para Fagot y piano en MibM (Telemann)
- Concerto para Fagot en sol m (A. Vivaldi)
- Concerto para Fagot en la m (A. Vivaldi)
- Concerto para Fagot en Do M RV 492 (A. Vivaldi)
- Three study pieces (Milde)
- Concertino (Milde)
- Andante y Rondó (Milde)
- Impromptu y Humoresque (Glière)
- Solo de concert (Pierné)
- Sonata sib (Mozart)
- Concierto en DoM (Kozeluch)
- Concierto en Fa M (Stamitz)

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

Concierto en FaM (Danzi)

9.8. Curso: 4º de grao profesional

9.8.1. Obxectivos

- Utilizar unha articulación e un timbre homoxéneo na totalidade do rexistro utilizado, si bemol₁ e o do₅.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos estudos e as obras sen prexuízo do timbre e da afinación
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos.
- Desenvolar a destreza técnica co fin de acadar velocidade e limpeza en pasaxes de grados conxuntos e saltos en tonalidades de ata 4 alteracións.
- Demostrar autonomía tanto no montaxe como no rebaixado das cañas.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución das necesidades da interpretación.
- Aplicar o desenvolvemento dinámico e a articulación correspondente ó discurso musical.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización.
- Enriquecer a sensibilidade musical e estética para interpretar con fidelidade as obras dos diferentes estilos e épocas.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de a articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en pasaxes propios do nivel do curso con grados conxuntos e saltos.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.8.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade e velocidade dos estudos técnicos
- Afondamento no estudo do vibrato.

- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o do₅.
- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do Barroco, Clasicismo e Romanticismo.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación.
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso e do repertorio similar dos instrumentos afíns.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.8.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.8.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata catro alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais

de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.

- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.8.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos, dunha duración total de 20 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.
- Executar os exercicios de escalas (ata 4 alteracións) en corcheas con soltura e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=80, incluíndo terceiras, e os arpejos de tónica, sétima de dominante e sétima diminuída.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas.

9.8.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audições publicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.8.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación exprésase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.8.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.8.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.

- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.8.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.8.5.2. Probas extraordinarias

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular

(materia pendiente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.8.6. Recursos didácticos

Estudos:

- “Melodious and progressive studies vol II” (A. Hawkins)
- “Bassoon studies op. 8 vol II” (J. Weissenborn)

Obras:

- “Concerto para fagot e orquesta en La menor” de Vivaldi
- Concerto para Fagot en sol m (A.Vivaldi)
- Concerto para Fagot en la m (A.Vivaldi)
- Three study pieces (Milde)
- Concertino (Milde)
- Andante y Rondó (Milde)
- Impromptu y Humoresque (Glière)
- Solo de concert (Pierné)
- Sonata sib (Mozart)
- Concierto en DoM (Kozeluch)
- Concierto en Fa M (Stamitz)
- Concierto en FaM (Danzi)
- Sonata en FaM (Hurlstone)

9.9. Curso: 5º de grao profesional

9.9.1. Obxectivos

- Utilizar unha articulación e un timbre homoxéneo na totalidade do rexistro utilizado sib1-re5.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos estudos e as obras sen prexuízo do timbre e da afinación
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos.
- Desenvolar a destreza técnica co fin de acadar velocidade e limpeza en pasaxes de grados conxuntos, terceiras, cuartas e saltos en tonalidades de ata 5 alteracións.
- Demostrar autonomía tanto no montaxe como no rebaixado das cañas.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución das necesidades da interpretación.
- Aplicar o desenvolvemento dinámico e a articulación correspondente ó discurso musical.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización.
- Enriquecer a sensibilidade musical e estética para interpretar con fidelidade as obras dos diferentes estilos e épocas.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de a articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en pasaxes propios do nivel do curso con grados conxuntos, saltos e cambios frecuentes de clave.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.9.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade e velocidade dos estudos técnicos
- Afondamento no estudo do vibrato.

- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o re₅.
- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do Romanticismo e Século XX.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación no estilo correspondente.
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso e do repertorio similar dos instrumentos afíns.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.9.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.9.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata cinco alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais

de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.

- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Improvisar e compoñer cadenzas para Concertos clásicos. Con este criterio se comproba se o alumno escoita e analiza cadenzas de grandes intérpretes, extraendo conclusións en canto a estilo e forma das cadenzas. Se improvisa cadenzas elementais en canto a forma e técnica, sabendo aproveitar o material temático da obra en cuestión. Se escribe as súas propias cadenzas para os Concertos do período Clásico traballados en clase, comparándoas coas doutros intérpretes ou compañeiros de clase e se interpreta as súas propias cadenzas.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.9.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos (a lo menos dúas obras completas), dunha duración total de 25 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica, dentro do estilo e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.

- Executar os exercicios de escalas (ata 5 alteracións) en corcheas con soltura e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=90, incluíndo terceiras, cuartas e os arpejos de tónica, sétima de dominante e sétima diminuída.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas.

9.9.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións públicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.9.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
------------------------------	-----------------	--

A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.9.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadados os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso. Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva. No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

9.9.5. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.9.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.9.5.2. Probas extraordinarias

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.9.6. Recursos didácticos

Estudos:

- “Melodious and progressive studies vol II” (A. Hawkins)
- “Bassoon studies op. 8 vol II” (J. Weissenborn)
- 26 Estudos melódicos (E. Jancourt)
- 25 estudos en escalas y arpegios (L. Milde)
- 6 caprichos (Jacobi)

Obras:

- “Sonata para fagot e piano” (P. Hindemith)
- “Romanza” (E. Elgar)
- “Solo de Concert” de Gabriel Pierné
- Concierto para Fagot (Kozeluch)
- Concierto para Fagot (Franz Berwald)
- Concerto SibM (Mozart)

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmusVigo
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

- Adagio (Spohr)
- Concertino (Milde)
- Andante y Rondó (Milde)
- Sonata sib M (Mozart)
- Concierto en Fa M (Stamitz)
- Andante e Rondó húngaro (Weber)
- Concierto en FaM (Weber)

9.10. Curso: 6º de grao profesional

9.10.1. Obxectivos

- Utilizar unha articulación e un timbre homoxéneo na totalidade do rexistro: si bemol₁ res.
- Utilizar as interaccións físicas necesarias a nivel pulmonar e abdominal que permitan a execución dos estudos e as obras sen prexuízo do timbre e da afinación
- Elixir a caña que mellor se adapte as esixencias do que va a interpretarse.
- Interpretar as obras e os estudos técnicos propostos nos apartado dos contidos.
- Desenvolar a destreza técnica co fin de acadar velocidade e limpeza en pasaxes de grados conxuntos, terceiras e saltos en tonalidades de ata 6 alteracións.
- Demostrar autonomía tanto no montaxe como no rebaixado das cañas.
- Mostrar criterio sobre a conveniencia do cambio da caña en función do seu desgaste e as súas propiedades sonoras
- Demostrar autonomía progresivamente maior para dar solución das necesidades da interpretación.
- Aplicar o desenvolvemento dinámico e a articulación correspondente ó discurso musical.
- Desenvolver a capacidade de recoñecer os motivos melódico - rítmicos e as frases musicais para estruturar a peza e favorecer a súa memorización
- Enriquecer a sensibilidade musical e estética para interpretar con fidelidade as obras dos diferentes estilos e épocas.
- Priorizar unha boa execución da lectura rítmica e melódica sobre a de a articulación e dinámicas na lectura a primeira vista.
- Profundizar no estudo da clave de do na cuarta liña en pasaxes propios do nivel do curso con grados conxuntos, saltos e cambios frecuentes de clave.
- Preparar e realizar xunto co pianista acompañante unha audición pública por trimestre.

9.10.2. Contidos

- Desenvolvemento en profundidade da sonoridade e velocidade dos estudos técnicos
- Afondamento no estudo do vibrato.

- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical.
- Estudo do rexistro sobreagudo ata o re₅.
- Práctica de conxunto co piano.
- Estudo do repertorio solístico con orquestra do Clasicismo e Século XX.
- Fabricación de canas na hora de clase colectiva dedicada a esta actividade.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Interpretación de la ornamentación no estilo correspondente.
- Audicións comparadas do repertorio a traballar durante o curso e do repertorio similar dos instrumentos afíns.
- Estudo e interpretación dos estudos e obras sinalados no apartado de recursos didácticos.

9.10.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.10.3.1. Criterios de avaliación

- Demostrar un control sobre a respiración, relaxación muscular e produción do son, e polo tanto, demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Demostrar un dominio técnico acorde co seu nivel. Con este criterio se avalía o traballo das escalas e exercicios técnicos en tonalidades ata seis alteracións, a interpretación dos estudos e obras nos que aplica a técnica estudada nos exercicios, a soltura demostrada na lectura de fragmentos a primeira vista e a interpretación de fragmentos musicais

de memoria controlando os aspectos técnicos e musicais das pasaxes.

- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o goce na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrontarse con naturalidad ante o público.
- Valorar a importancia da audición musical. A través deste criterio valoramos se o alumnado escoita gravacións de obras para o seu instrumento u outro/s ou distintas agrupaciones, a capacidade que ten de realizar comentarios críticos sobre a interpretación, e se asiste con asiduidade a concertos.
- Improvisar e compoñer cadenzas para Concertos clásicos. Con este criterio se comproba se o alumno escoita e analiza cadenzas de grandes intérpretes, extraendo conclusións en canto a estilo e forma das cadenzas. Se improvisa cadenzas elementais en canto a forma e técnica, sabendo aproveitar o material temático da obra en cuestión. Se escribe as súas propias cadenzas para os Concertos do período Clásico traballados en clase, comparándoas coas doutros intérpretes ou compañeiros de clase e se interpreta as súas propias cadenzas.
- Valorar a importancia da disciplina no estudo. Con este criterio se avalía se estuda con regularidade, se leva a cabo un traballo coherente centrado en escoitarse a si mesmo e se entende a necesidade de silencio e a importancia da concentración para obter resultados no estudo diario.

9.10.3.2. Mínimos esixibles

- Ter conciencia dunha correcta posición e da súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar a respiración e a súa aplicación á técnica instrumental.
- Controlar os músculos que conforman a embocadura, posibilitando unha correcta emisión, articulación, calidade e flexibilidade do son en relación coas diversas dinámicas e alturas.
- Emitir un son de calidade e estable, no rexistro traballado no curso.
- Interpretar na clase un repertorio que inclúa nove estudos e obras ou movementos de diferentes estilos (a lo menos dúas obras completas), dunha duración total de 30 minutos, seleccionados do apartado de recursos didácticos (ou de dificultade similar) cunha correcta lectura melódico-rítmica, dentro do estilo e que siga as indicacións de tempo, articulación e dinámicas.

- Executar os exercicios de escalas (ata 6 alteracións) en corcheas con fluidez e calidade sonora a unha velocidade mínima de negra=100, incluíndo terceiras, cuartas e os arpejos de tónica, sétima de dominante e sétima diminuída.
- Realizar, polo menos, dúas audición públicas e un recital no que se inclúa a totalidade de obras traballadas no curso.

9.10.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Procedementos:

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de tres audicións públicas ao longo do curso.

Ferramentas:

- Caderno de aula (onde queda recollida a información e valoración do traballo diario, a actitude e o comportamento).
- A proba técnica (reflexada no caderno de aula e/ou ficha da proba).
- A audición (poderase utilizar gravacións de audio ou vídeo como complemento).

9.10.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, lectura a primeira vista, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (30% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
------------------------------	-----------------	--

A.- Traballo diario na aula (actitude, traballo e asistencia).	Diario de aula	45%
B.- Proba técnica: Lectura a primeira vista, escalas e/ou estudos	Diario de aula Ficha da proba	30 %
C.- Audición pública	Diario de aula	25%

Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar ao seu 50% a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

O resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro trimestre.

9.10.4. Medidas de recuperación

Cando as faltas de asistencia do alumnado podan impedir unha correcta aplicación dos procedementos de avaliación ordinarios, o profesor/a poderá convocar ao alumno/a a unha proba que deberá seguir as directrices elaboradas polo departamento:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar na semana anterior á da avaliación e da que será informado, como mínimo, unha semana antes da súa realización.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumna/a e, no caso que este/a o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba co total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

9.10.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%

9.10.4.2. Probas extraordinarias

Contido da proba:

- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Arpexos (en relación aos contidos do curso).
- Catro estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor/a ou tribunal).
- Dúas obras (das programadas para o curso).

Para obter unha información máis concreta sobre o contido da proba, o alumno/a terá que remitirse ao informe de materia non superada que o titor/a lle entregará no mes de xuño, no cal explicaráse a cada alumno/a a súa situación particular (materia pendente, obxectivos non acadados, etc.).

O resultado do proceso de cualificación da proba exprésarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Medios e instrumentos	Rexistro	Criterio de cualificación: Porcentaxe
-----------------------	----------	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ A.- Proba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acta de cualificación ▪ Acta de avaliación final ▪ Diario de aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escalas: 20% ▪ Estudos: 30% ▪ Obras: 50%
---	---	--

9.10.5. Recursos didácticos

Estudos:

- “Estudios rítmicos para fagot” de Karel Pivonka.
- 25 Studies in Scales and Chords* de Ludwig Milde.
- Seis ejercicios para fagot de C. Jacobi
- Melodious and progressive studies vol II” (A. Hawkins)
- “Bassoon studies op. 8 vol II” (J. Weissenborn)
- 26 Estudios melódicos (E. Jancourt)

Obras:

- Rhapsody for bassoon solo (Wilson Osborne)
- Concerto para fagot e orquesta en Si b maior (W.A. Mozart)
- Concerto para fagot e orquesta en Si b maior A. Vivaldi (F VIII N° 35).
- “Sonata para fagot e piano” (P. Hindemith)
- “Romanza” (E. Elgar)
- “Solo de Concert” de Gabriel Pierné
- Concierto para Fagot (Kozeluch)
- Concierto para Fagot (Franz Berwald)
- Adagio (Spohr)
- Concertino (Milde)
- Andante y Rondó (Milde)
- Sonata sib M (Mozart)
- Concierto en Fa M (Stamitz)
- Andante e Rondó húngaro (Weber)
- Concierto en FaM (Weber)

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Percusión para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

cmus **Vigo**
Conservatorio Profesional de Música

UNIÓN EUROPEA

Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://cmusvigo.gal>

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12. ANEXOS

12.1. Probas de acceso 1º de grao profesional

Consultar o documento de información das probas de acceso ao centro na páxina web do conservatorio.

12.2. Probas de acceso a outros cursos.

Consultar o documento de información das probas de acceso ao centro na páxina web do conservatorio.

12.3. Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.3.1. Contidos da proba

- Presentación por parte dos aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.
- Elaboración, por parte do aspirante, e posterior entrega na secretaría do Centro (con rexistro de entrada e mediante soporte informático) das notas ao programa elaboradas por el/a mesmo/a, cando menos con tres días de antelación á celebración da proba, non recolléndose ningunha fóra de prazo sen a debida xustificación, que será atendida a criterio da Dirección do Centro. Estas notas ao programa seguirán Máximo dun folio con 3.750 caracteres en formato "DIN A4".

12.3.2. Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.3.3. Criterios de cualificación

Ver anexo 12.4

12.4. Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20%	
Adecuación á partitura	20%	
Calidade do son e/ou afinación	20%	
Interpretación	25%	
Actitude	15%	

12.5.

12.5.